

АДАПТАЦИЯ НА ИНДЕКСА НА ЧОВЕШКАТА БЕДНОСТ КЪМ УСЛОВИЯТА НА БЪЛГАРИЯ И РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРИЛОЖЕНИЕТО МУ

До момента (включително и в последния доклад на UNDP от 2007-2008 г.) ин-

дексът на човешката бедност се публикува за 19 високоразвити страни - членки на OECD (United Nations Development Program, 2007/2008). По данни от доклада на първа позиция - с най-ниска стойност на индекса на човешката бедност - е Швеция (6.3%). На последно място в тази група страни е Италия - с най-висока стойност на индекса - 29.8%. За страните от Централна и Източна Европа индексът не се изчислява - вероятно поради все още недостатъчната хармонизация на използваните в този регион класификации за производство на необходимата за индекса съпоставима информация. Основание за подобен извод е фактът, че дори в доклада за 2007-2008 г. липсва статистическа информация по отношение на нужните за получаване на индекса индикатори за част от страните на Централна и Източна Европа. Липсата на съпоставима статистическа информация за индикаторите, включени в индекса на човешката бедност, създава предпоставка за адаптиране на HPI_2 за сравнителен анализ само в границите на Централна и Източна Европа (в рамките на съществуващата съпоставима информация за страните от този регион), както и за всяка отделна страна от региона за анализ на динамиката на бедността на населението ѝ. Във втория случай се създава възможност за отчитане на националните особености в развитието на икономическите фактори в отделните страни. Разликите между страните се изразяват не само в по-високото или по-ниското им общо равнище на човешко развитие, но и в това кои са проблемните за всяка страна аспекти на развитието. Проследяването на тяхната динамика чрез обобщаващ измерител позволява да се види в каква посока и доколко позитивно и устойчиво се променят проблемните за конкретната страна измерения на човешкия просперитет. Във формалната рамка на индекса на човешката бедност могат да се селектират такива индикатори на базовите му измерения, които имат определяща роля за равнището на човешкия просперитет в отделните страни. Получаването на индекса с помощта на други индикатори на базовите му измерения позволява индивидуална оценка на степента и динамиката на човешката бедност във всяка страна при отчитане на особеностите и нивото на социално-икономическото ѝ развитие.

Адаптацията на индекса в споменатите два аспекта създава възможност за реализация на две направления на анализа. Първото се основава на наднационалната оценка на позицията на всяка страна от Централна и Източна Европа по отношение на останалите страни от региона. Това е важен, но по-висок етап на анализа, с по-висока степен на обобщение. Достигането до една или друга позиция в общото ранжиране е резултат от комбинация